

WERKEN BIJ EN LANGS HET WATER

Werken langs of bij het water brengt risico's met zich mee. De medewerker kan vallen, struikelen of onwel worden en te water raken. Een machine kan kantelen of wegglijden, waardoor de chauffeur bekneld kan raken onder de machine of in het water terecht kan komen. Voor werken op het water; raadpleeg de arbocatalogus Mechanisch Loonwerk: "Werken op of aan het water". Bij werken op hellingen en taluds; raadpleeg "Werken op taluds en hellingen". Bij werk in de buurt van de openbare weg; raadpleeg "Werken langs de weg".

Wat is de gewenste situatie?

- Het werken langs en bij het water vindt veilig plaats.

Maatregelen

- Beoordeel vooraf hoe het werk langs of bij het water veilig kan plaatsvinden.
- Zorg voor veilige machines die geschikt zijn voor het werk.
- Zorg voor een veilige werkmethode.
- Stem de kennis en ervaring van medewerkers af op de gevaren risico's van het werk.

Checklist

DAGELIJKSE PRAKTIJK

- Stel jezelf op de hoogte van de hoogte van de ondergrond waar de machine moet rijden: is deze voldoende stabiel voor het werk? Neem contact op met je leidinggevende als je de situatie niet voldoende veilig vindt.
- Zorg ervoor dat de machine zodanig staat / rijdt dat deze niet in het water kan glijden.
- Voorkom te grote trekkracht met de giek, anders trek je de kraan in het water.
- Volg de instructies voor het werken langs het water.
- Gebruik de veiligheidsgordel bij het rijden op de trekker.
- Gebruik de persoonlijke beschermingsmiddelen zoals afgesproken.
- Werk niet te dicht bij het water.
- Draai met de deur van de cabine weg van het water bij zwenken, zodat je altijd nog uit de cabine kunt klimmen, als de machine kantelt en in het water terecht komt.
- Voorkom overbelasting van de machine.
- Draag altijd veiligheidsschoenen om uitglijden te voorkomen.
- Controleer of er in de cabine een lifehammer is, weet hoe je uit de cabine moet klimmen, als de machine onverhoeds toch in het water terecht komt.
- Informeer je leidinggevende als je niet of niet goed kunt zwemmen.
- Bij het verlaten van de machine; gebruik de handrem en haal de contactsleutel eruit.

TOELICHTING OP DE MAATREGELEN

ORGANISATIE EN VOORBEREIDING

- Kies een werkmethode waarbij de risico's voor de medewerker(s) en de omgeving beheersbaar zijn. Houd rekening met:
  - de afstand tot het water en de diepte van het water;
  - de draagkracht van de bodem waar over gereden wordt;
  - de aanwezigheid van kuilen, gaten en holen;
  - de begroeiing (slecht zicht);
  - de weersverwachting
- Bespreek vooraf de bijzonderheden van het werk met de betrokken medewerkers.
- Zet de machine op een veilige plaats als er storingen opgelost moeten worden. Zie ook [Verstoppingen en storingen oplossen en machines onderhouden](#)
- Zorg dat medewerkers die langs of bij het water werken kunnen zwemmen en ga na of het dragen van een reddingsvest noodzakelijk is.
- Voorkom zo veel mogelijk dat men alleen werkt.

- Voorkom contact met besmet water (kan bijvoorbeeld ziekte van Weil veroorzaken)

GEREEDSCHAP, MACHINES EN APPARATEN

- Werk met stabiele machines langs het water. Denk o.a.;
  - Een goedgekeurde veiligheidscabine, -frame, of -beugel op de machine.
  - Veiligheidsgordel voor de zitplaats(en).
  - Laag eigen gewicht;
  - Laag zwaartepunt;
  - Goede balans van de machine of trekker en maaier / maaïarm.
- Zorg dat de gebruikshandleiding van de machine beschikbaar is.
- Voorkom dat spullen los in de cabine liggen.
- Zorg dat de machine bij werken op één plek vlak staat. Soms kan het noodzakelijk zijn om draglineschotten e.d. te gebruiken om de machine vlak te zetten.
- Ga bij machines na of de cabine goed te verlaten is bij het te water raken (geen automatische vergrendelingen, aanwezigheid lifehammer e.d.) en pas eventueel voorzieningen aan.
- Maak afspraken over het gebruik van veiligheidsgordels.
- Zorg voor een life-hammer op een vaste plaats in de cabine.

OPLEIDING EN INSTRUCTIE

- Zorg dat de machinist / bediener voldoende deskundig is en vooraf een aantoonbare instructie heeft ontvangen over een veilige werkwijze. Betrek daar ook ongevallen en bijna-ongevallen bij.
- Bespreek de gebruikshandleiding van de machine met de chauffeur / machinist.
- Geef instructie over gezondheidsrisico's zoals contact met besmet oppervlaktewater.

PERSOONLIJKE BESCHERMINGSMIDDELEN

- Zorg dat goed passende reddingsvesten beschikbaar zijn.
- Zorg voor veiligheidsschoeisel met stroef profiel.
- Zorg dat de persoonlijke beschermingsmiddelen gebruikt worden conform de afspraken.

WAT U VERDER NOG MOET WETEN

De grootste gevaren om te verdrinken bij het te water raken zijn:

- Het onderkoeld raken. Dit risico bestaat niet alleen in de winterperiode. Ook water van 20°C kan als iemand daar langere tijd in ligt al tot onderkoeling leiden.
- Desoriëntatie: De schrikreactie en hierdoor niet in staat zijn te reageren (shock).
- Letsel door het raken van obstakels tijdens een val.
- Onvoldoende beheersing van de zwemkunst en zwemmerskramp. Het afleggen van een zwemexamen; gekleed zwemmen in een zwembad van 25°C is iets heel anders dan in water van 10°C met golfslag en met winterkleding en zware laarzen.
- De ziekte van Weil ontstaat door contact met door rattenurine besmet water. De bacterie *Leptospira interrogans* kan dan binnentreden via de slijmvliezen of via open wonden.

MEER INFORMATIE

- [Werken langs de weg](#)
- [Werken op taluds en hellingen](#)
- [Zoönosen; bijlage 2 ziekte van Weil](#)